

Ahn Junghyo (1941 – 1 Temmuz 2023)

Koreli yazar ve çevirmen. Sogang Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. *Korea Herald* ve *Korea Times* gazetelerinde görev yaptı. “Beyaz Savaş”, “Sonbahar Denizinin İnsanları”, “Hollywood Çocuğunun Hayatı” ve *Gümüş Aygır* başta olmak üzere bugüne dek kaleme aldığı pek çok romanın yanı sıra, 1975’te Gabriel Garcia Marquez’in *Yüz Yıllık Yalnızlık* romanını Koreceye kazandırarak çeviri dünyasına adım attı ve yaklaşık 150 edebiyat eserini Koreceye çevirdi.

Türkçeye ilk kez çevrilen *Gümüş Aygır* kitabının Türkçe baskısını göremeden aramızdan ayrılan yazar, Kore Savaşı’na bizzat tanıklık etmiş ve savaşla ilgili hatırlayabildiği her şeyi bu romanına yansıtmaya çalışmıştır. 1992 yılında Kim Yoo-jung Edebiyat Ödülü’nü kazanan yazarın *Gümüş Aygır* romanı, Kore Savaşı’nın emperyalizm ve savaş karşıtı duygularla ve “Kore’nin Hikâyesi” sıfatıyla anılacak denli objektif biçimde yazıldığına yönelik büyük övgüler almıştır.

Tayfun Kartav

1984 doğumlu. Lisans eğitimini Erciyes Üniversitesi Kore Dili ve Edebiyatı Bölümünde, yüksek lisans eğitimini ise Seul Üniversitesindeki aynı bölümde tamamladı. Yedi yıl Güney Kore’de yaşadı ve buradaki çeşitli şirketlerde, Kore Büyükelçiliğinde ve Kore Kültür Merkezinde tercüman olarak görev aldı. Bugüne kadar çok sayıda eseri Koreceden çevirerek Türkçeye kazandırdı.

Eserin orijinal adı:

‘은마’ (은마는 오지 않는다)

(*Inma, Inmanın Ociannında*)

AHN JUNGHYO

GÜMÜŞ AYGIR
Kore'nin Hikâyesi

ROMAN

TÜRKÇESİ
TAYFUN KARTAV

yordam
edebiyat

Yordam Edebiyat: 132 • **Gümüş Aygır** • Ahn Junghyo
ISBN 978-605-172-645-8 • *Türkçesi:* Tayfun Kartav
Redaksiyon: Safa Enis Sağlık • *Kapak ve İç Tasarım:* Savaş Çekiç
Sayfa Düzeni: Gönül Göner • *Birinci Basım:* Aralık 2023
© Ahn Junghyo, 1984 © Yordam Kitap, 2022
Bu kitap Kore Edebiyat Çeviri Enstitüsü'nün
(Literature Translation Institute of Korea, LTI Korea) desteğiyle yayımlanmıştır.

Yordam Kitap Basın ve Yayın Tic. Ltd. Şti. (Sertifika No: 44790)
Çatalçeşme Sokağı Gendaş Han No: 19 Kat: 3 34110 Çağaloğlu - İstanbul
Tel: 0212 528 19 10 • **W:** www.yordamkitap.com • **E:** info@yordamkitap.com
www.facebook.com/YordamEdebiyat • www.twitter.com/YordamEdebiyat
www.instagram.com/yordamkitap

Baskı: Pasifik Ofset (Sertifika No: 44451)
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi A Blok Kat: 2
34310 Haramidere / İstanbul
Tel: 0212 412 17 77

GÜMÜŞ AYGIR
Kore'nin Hikâyesi

ROMAN

İÇİNDEKİLER

I. BÖLÜM
SAVAŞIN ÇIKTIĞI KÖY 9

II. BÖLÜM
ISSİZ ADAYA GELENLER 95

III. BÖLÜM
TEKSAS KASABASI 160

IV. BÖLÜM
KARANLIKTAKİ ÇOCUKLAR 234

V. BÖLÜM
KÖYDEN AYRILIŞ 311

SONSÖZ
EFSANEVİ BEBEK KUMANDAN'IN ZUHURU 400

I. BÖLÜM

SAVAŞIN ÇIKTIĞI KÖY

Avludan eve doğru birinin temkinli adımlarla, sinsice yaklaştığını fark edince nefeslerini tuttular ve korkudan ağızlarını kapadılar. Yaklaşan kişi bir şey hesaplıyor olmalıydı, zira kapının önünde bir anlığına duraksadı. Ay ışığında, gelen kişinin gölgesi kâğıtla kaplanmış kapının üzerine vuruyordu. Gölge yeniden devindi ve gittikçe büyüyerek kapıya yaklaştı. Gelen uzun boylu, miğferli bir askerdi.

BİR

İhtiyar Hwang Seung-gak, kapısını sonuna kadar açıp şafağı karşıladı. Güneş henüz yükselmemişti; solgun, usulca aydınlanan seher vakti gökte geceden kalma yıldızlar sanki dağın ötesine geçmek istemiyorlardı, âdeta tereddüt içindeydiler. Tarlalara birer ikişer saçılmış, saz damlı toprak evlerin güdük bacalarından henüz beyaz dumanlar yükselmeden evvel, saçaklara yakalanmış, sise benzer bir şeyin tek yöne doğru yayıldığı bu sabah, önceki günlerin sabahlarından farksızdı, yine de bugün farklı bir şeyler var gibiydi.

Hwang Seung-gak ırmağın öte yanındaki kasabadan tarafa baktığında, tam yükselirken göğe takılmış gibi duran, ölü bir ejderhanın kabuğunu andıran ve hâlâ ağır ağır yayılan simsiyah bir duman bulutunun Bongui Dağı'ndan bile yukarıya ağıdığını gördü. Dün sabah başlayan hava saldırıları gece boyunca aralıksız devam ettiğinden, Chuncheon Tren İstasyonunun civarındaki evler gün

ağarmış olmasına rağmen hâlâ yanıyor gibiydi. İhtiyar Hwang kaşlarını çattı.

Sadece dün sabaha dek bile Geumsan sakinleri için savaş zerre anlam ifade etmeyen, bir başkasının hikâyesi gibi geliyordu. Seomyeon denilen bu bölgedeki birkaç köy Chuncheon kasabasından epeyce uzakta olduğundan ve Soyang Irmağı ile Kuzey Kore Irmağı da arada kaldığından, yabancılar buralara pek nadir gelip giderlerdi. Arada bir Kuzeyli askerleri gördüklerini söyleyenler de, turp ya da saman satmak için kasabaya gittiklerinde askerlerin Sovyet yapımı hafif makineli tüfekleri ve sarı askeri üniformalarıyla kızıl bayraklı bir binanın önünde dikildiklerini, kendilerinin ise onları uzaktan görüp korkudan yanlarına bile yanaşamadıklarını filan anlatıyorlardı.

Yer yerinden oynuyor diye üç aydır konuşup durulmasına rağmen savaş hangi cehennem dibindeyse, köylülerin hiçbir şeyden haberleri yoktu. Öyle ki, Kuzey Kore Ordusu'nun tanklarla bir anda Nakdong Irmağı'na kadar geldiği, çeşitli ülkelerden askerlerin de gemilere atlayıp Deokjeok ve Wolmi denilen adaları geri aldıktan sonra İncheon'dan geçerek yakında Seul'e dönecekleri türünden söylentiler girila gidiyordu ama köylüler sanki başka bir ülkeden bahsediliyormuş gibi abartılan bu söylentiler karşısında umursamaz bir biçimde sadece kafalarını sallamakla yetiniyorlardı.

Savaşın bıraktığı izler sayılacak olsa, toprak kap kakaklarıyla meşhur Dokgamagol vadisinden gelen rençper Yunju'nun bir süredir kasabadaki Kuzey Koreli askerlerle takıldığı, fakat Kore Silahlı Kuvvetlerinin yakında geri döneceği söylentisi yayılmaya başlayınca bu adamdan bir daha haber alınamadığı söylenebilirdi. Köylüler, onun muhtemelen gönüllüler ordusuna katılmak için ortadan kaybolduğu yönündeki asılsız söylentiyi bile hiç umursamadan dinleyip geçiştirdiler ve hatta unuttular bile.

İhtiyar Hwang, iyice kıstığı gözlerini tekrar kasabadan tarafta çevirince bir anlığına endişeli düşüncelere kapıldı, başını "olamaz" dercesine sallayıp durdu. Chuncheon'da dünden beri meydana gelen olayın yakında Geumsan'a da gelmesinden endi-

şeleniyordu içten içe. İhtiyar, Geumsan köyünde sekiz kuşaktır yaşayan Hwang sülalesinin büyüğü olarak, sadece kendi aile efradının geleceği hakkında endişelenmek yerine, gökyüzü ile tarlalar dışında bildikleri bir şey olmadığı için dünya işlerinden pek anlamayan insanlarla, yani sadece yaşadığı ırmak kıyısındaki köyün insanlarıyla değil Seomyeon bölgesindeki tüm insanlarla ilgilenmesini ve onların yerine de endişelenmesini gerektiren bir mertebeydi.

Halbuki onun aile fertleri sayıca azdı. Bir zamanlar evindeki altı çocuğundan sadece biri memlekette yanı başında kalıyordu.

Kılı kırk yaracak olursak, çocuklarının memleketi terk etmelerinin nedeni, öteden beri “okuma yazma bilenler”, “köy muallimleri” sıfatlarının sahibi Hwang sülalesinin Seomyeon bölgesinde tek ve emsalsiz olmasıydı. Hatta daha eskiden, Joseon Hanedanlığı* zamanında bile, Soyang Irmağı'nın bu yakasındaki birçok köyde ne zaman irili ufaklı olaylar meydana gelse, ahali Hwang'ların kiremit çatılı evlerinin etrafında dolaşmaya başlar, onlara danışıp nasihatlerine başvururdu. Tıpkı babası ve büyükbabası gibi, ihtiyar Hwang Seung-gak da bir vakitten sonra Seomyeon bölgesinde yaşayan ahalinin hayatlarına dokunarak onları yönetmeye alıştı. Büyük küçük ayak işleriyle uğraşıp sağda solda koşuştururken doğgal olarak köyün dışına diğerlerinden daha sık çıkmasının neticesinde de çocukları daha büyük bir dünyaya açılan kendi yollarını çizdiler ve yuvadan birer ikişer ayrıldılar.

Elbette ihtiyar Hwang Seung-gak'ın terk edip giden çocuklarına engel olamayıp onları yollarından alıkoyamamasının en temel nedeni, bir vakitler gözü maddiyattan başka hiçbir şey görmediği için ailenin çöküşünü hızlandıranın bizzat kendisi olduğuna yönelik aşağılık duygusuydu; ama zengin maden damarıyla ilgili üzücü sırrı evdekilerin bilmezlikten gelerek birbirlerinden saklama konusunda mutabık kalmalarının da bu işte payı yok değildi. Kimi zaman yalan ve ikiyüzlülük en iyi seçenek olabiliyordu.

* Joseon Hanedanlığı (1392-1897): Bugünkü Kore topraklarında yaklaşık beş yüz yıl hüküm sürmüş krallık. -çev.

Geçmişte olan geçmişte kalsındı, şu an ihtiyar Hwang gelecek günler için endişelenmek zorundaydı. Japon hükümeti döneminde* kasabadaki belediye binasına giriş çıkışlarla ilgilenen muhterem babası daha sonraları Seomyeon bölgesinde kaymakamlık bile yaptığından, aslında Geumsan bölgesinin yönetimini doğal olarak devralan ihtiyar Hwang için, şayet savaş buralara kadar gelecek olursa, endişelenmekten başka çare yoktu.

Ağızdan ağıza dolaşan söylentilere bakılırsa, durumla başa çıkılmaya kalkışıldıkça Komünist Parti yönetimi altındaki tüm dünya tersine dönüyor gibiydi. Bu nedenle, ister polis ister başka bir şey olsun savaş patlak vermeden önce uydurma bir unvana sahip olan hiç kimsenin sağ salim sınırı geçemediği söylene de, şimdiye dek sadece bu bölge iki ırmak tarafından korunarak kızıl kıyametten etkilenmemişti. Ayrıca dünden beri bir yerlerden uçup gelen gürültülü uçakların tüm kasabanın altını üstüne getirişlerine bakılırsa, Geumsan köyü ve civarı bu defa savaşın hiddetinden kaçamayacak gibi görünüyordu.

İhtiyar Hwang bir anlığına kaşlarını çattıktan sonra evine girdi. Avluya çömelip kollarını sıvayarak yüzünü yıkamak üzereyken, arka taraftaki çitten horozun avazı çıktığı kadar banlayıp tavukların da durmaksızın gıdaklayışları duyuldu. İhtiyar, elindeki havluyla ensesini silerek kümeden tarafa gidip dallardan yapılma kapının bir kanadını açınca tavuklar sağa sola uçuşarak pirinç tanelerinin saçıldığı gider deliğinin etrafına topladılar. Horoz da kendini beğenmiş bir edayla kasılarak biraz geriden tavukları takip etti. Horozun bir erkek olarak övünüp gubarışını gören ihtiyar Hwang düşünceli biçimde gülümsedi.

Kümesin içinden gelen tavuk gübresinin kesif kokusu burnunu âdeta deliyordu. Tavuk tüneklerine elini attığında yumurtalar hâlâ sıcaktı. Duvara astığı sepeti alıp tek tek topladığı bir düzine yumurtayı içine koyduktan sonra hafifçe sırttı. Biraz rahatlamış gibiydi. Sabahları, torununun yumurtalıklarına dokunur gibi özenle dokunduğu yumurtalar daima, kargaşa çıkmadan evvel de şimdi

* Japon sömürge dönemi. -çev.

de, hiçbir değişim olmaksızın hep sıcacıktı. Komünist Ordu çekiliyormuş, Kore Ordusu* ile Birleşmiş Milletler Ordusu geliyormuş; ırmağın ötesinde savaş çıkıp kızılca kıyamet kopsa da burada ne olabilirdi ki? Mümkün değildi. Şeytan kulağına kurşun!

Hem Çing'in** Joseon'u işgalinde hem de Japon işgalinde hiçbir şey yaşanmayan tek yer Geumsan bölgesiydi. Ne Moğolistan'dan ne de Japonya'dan yapılan çıkarmalarda bir kimse bu yere çıkıp gelmişti. Japon hükümeti döneminde bazen silahlı bir polis memuru küstahça çıkıp Hwang sülalesinin evlerine ya da odun kömürlüklerine bakıp gitmiş olsa bile bunun haricinde şapkasının altına üniformasını giyip kayıkla ırmaktan bu tarafa geçen tek kişi postacıydı.

Bağımsızlıktan sonra dahi buralarda Seomyeon bölgesinde olduğu gibi toprak reformu ya da Japon yanlılığı kavgalarının çıkmasının nedeni, buradaki insanların sen-ben ayrımı yapmaksızın kıt kanaat geçinen, hayatlarını idame ettirmeye yetecek avuç içi kadar topraklarla avunan, nesiller boyu hep burada doğan, azıcık aşım kaygısız başım diyerek yaşayan ve ölünce de tarlaların yanındaki tepeye gömülen insanlar olmalarıydı; kan çanağına dönmüş gözlerle birbirlerini yakalayıp öldürme garezi bu topraklarda hiç mi hiç görülmemişti. Bağımsızlıktan sonra kasabadan trene atlayıp uzak yerlere giden, gelişmiş memleketlerin ekmeğinden yiyip suyundan içen Hwang ailesinin çocukları dışında köyü terk eden pek yoktu. Irmağı geçip kasabada ya da memleketinden uzak yerde yaşamak için gelen de yoktu. Geumsan tam anlamıyla zamanın durduğu yerdı.

Seomyeon'da yaşayan insanların çoğunun gördüğü dış dünya sadece kasabadan ibaretti. Seomyeon'luların, bağımsızlıktan sekiz yıl önce eyalet başkanlığının kurulmasıyla birlikte demiryolu

* Kore Ordusu (Korece *Gukbanggun*): Burada kastedilen sadece Güney Kore Ordusu'dur. Güney Kore, kendi içinde "güney" ifadesini asla kullanmamakta, bu ifade yalnızca yabancılar tarafından kullanılmaktadır. Dolayısıyla "Kore", "Kore Ordusu", "Kore Silahlı Kuvvetleri" gibi ibareler Güney Kore'ye işaret etmektedir. -çev.

** Çing Hanedanı (1636-1912; İngilizce *Qing Dynasty*, Çince, 清朝): Çin'in son imparatorluk hanedanı. Çin literatüründe Mançu Hanedanı olarak da bilinir. -çev.

yapılmış olsa ve Őu anki eyalet hųkųmetinin merkezi konumunda bulunsa bile Chuncheon'a ųteden beri "kasaba" deme alışkanlıđından hųlų kurtulamamalarının nedeni, muhtemelen ırmađın sadece bu yakasında yaųadıkları için dıŐ dųnyadaki çılgınca deđiŐimlere alışmamalarıydı. Her neyse, Seomyeon'lular, "Őehir" denilen basıkıcı ve aŐırı modern isimden kaçınarak Chuncheon'a inatla "kasaba" demeye devam ediyorlar, bunun ųtesinde dıŐarıda neler olup bittiđini dahi bilmek istemiyorlardı. Kasabada kadınların saçları baŐları açık, kısa etekli hallerini gųrmek bile kųylųler için alışılmadık bir Őeyken, bir de uzaklara gidecek olsalar baŐlarına daha neler geleceđinden korkmaları hiç de yersiz deđildi hani.

Bu nedenle Seomyeon'luların kulaklarına, Megado* adlı Amerikan generalinin Kore Ordusu ile BirleŐmiŐ Milletler Ordusu'na komutanlık ederek kendilerini kurtarmaya geldiđine dair sųylentiler alınmaya baŐlamıŐtı. Japonya'dan bađımsız kaldıđında da bųyle olmuŐtu. Bųyųk Dođu Asya SavaŐı'nın tųm dųnyanın altını ųstųne getirip her Őeyi tarumar ettiđi sųylenmiŐti ama alınacak Őuncacık kaŐıđı dahi olmayan kųy için azıcık daha fakirleŐme ya da zayıflama gibi bir durum sųz konusu deđildi. Bađımsızlık kazanılınca hayatın duru gųkyųzų kadar gųzelleŐeceđi sųylenmiŐti ama Geumsan halkının Japon imparatorunun teslim olduđu gųn bile Hyeonam bųlgesindeki bir dųđųne gidip bedava çorba otlanmak için koŐuŐturmaları dıŐında hatırladıkları bir Őey yoktu. ųndeki mezarlıkta, arkadaki dađlarda, bulutlarda, fasulye tarlalarında, derelerde, kavak ađaçlarında ve serçe sųrųlerinde bađımsızlıđın ųncesi ve sonrasında hiçbir deđiŐiklik yoktu. Yani yine bađımsızlık kazanılsa bile dųnyada en ufak bir deđiŐiklik olmayacaktı; velev ki bađımsızlık kazanılmadı, ırmađın ųtesindeki kargaŐa yųzųnden bu taraftaki kųyde yaŐamın kesintiye uđrayacađı fikri ihtiya Hwang'a asla gerçekçi gelmiyordu. İhtiyar, tųnekte kalan bir tavuđu avluya dođru sųrdųkten sonra yumurtaların ađırlıđından

* Megado: Kore Savaşı'nın (1950-1953) ilk dokuz ayında Birleşmiş Milletler Ordusu'nun komutanlığını yapan General Douglas MacArthur'un adının Koreliler tarafından o tarihteki telaffuzu. -ev.

yamulan sepeti eline alıp kümeden çıktı. Yumurtaları vermek için mutfığa gittiğinde gelini, hasır gibi sarılmış samandan yapılmış torbaları serip üstüne oturmuş, dizlerinin üzerine yatırdığı yeni doğan oğlunu bir eliyle yavaşça sallıyor, öteki elindeki samanla da ocağın ateşini yakıyordu. Maşayla dürttüğünde küllerin içindeki ateş çatır çatır yanarak dağıldı. İhtiyar Hwang, kapkara islenmiş mutfak kapısının önünde yalandan bir kere öksürerek geldiğini gelinine haber verdikten sonra sepeti uzattı.

“On iki tane varmış. Bugün kaç tane satacağın?”

Gelini samana bulanmış saçlarıyla elbiselerini eliyle silkeleyip üstüne başına çekidüzen verdikten sonra oğlunu tandır ocağının kenarındaki saman yığınının altına yatırdı ve yumurtaları almaya çıktı.

“On tane kadar satmam lazım. Kangho'nun anası çocuğa giydireceğim kırmızı pantolona karşılık yirmi yumurta vermemi söylemişti. Dün on yumurta vermiştim. Bugün on tane daha versem akşam pantolonu getirebilirim.”

İhtiyar Hwang, “Tamam, tamam,” diye gönülsüz bir cevap verdikten sonra, ‘O zaman ben gidiyorum’ anlamında bir kez daha yalandan öksürdü ve yıldız çiçeklerinin birbirine karıştığı kuyunun yanındaki çiçek tarhından tarafa çıkıp gitti.

İhtiyar Hwang'ın oğlu Seokgu kilerden çıktı ve küreğinin sapını kaldırarak kuyunun önünde omuzları yırtılacakmış gibi iyice gerindi. Kahvaltıdan önce tarlada iş görmeye gidiyor gibiydi.

“Baba, hayırlı sabahlar olsun.”

“Hıhı. Tarlaya mı gidiyorsun?”

“Evet. Değirmenin yanındaki sulama kanalı işini güneş iyice yükselmeden bitireyim diyorum. Changsoo'giller bizim öküzü bir günlüğüne istiyorlar, vereyim mi?”

“Ver, ama karşılığında hasat bayramı Chuseok geldiğinde biraz hünnap getirsinler.”

“Kestane de isterim.”

Seokgu kollarını sıvayıp öküzü ahırdan çıkardı ve “Hadi gel kocaoğlan,” diye çekiştirerek evden çıktı. İhtiyar Hwang, çiy düşmüş dere kenarından tarlaya doğru giden oğlunun ardından boş boş

bakarak, ‘Şu keratayı dünyaya getirdikten iki ay sonra karım ölme-
seydi, evde benimle beraber duracak birkaç oğlan daha yapardım,
heyhat,’ diye içinden geçirdi.

İhtiyar Hwang’ın dört oğlu ile iki kızı arasından memleke-
tine göz kulak olacağını söyleyerek yanında kalan tek evladı
Seokgu’ydu. Kasabada görece yeni bir okula giderek kasabalılar-
la yaşamaya alışan çocukları, kum taneleri misali parmaklarının
arasından birer ikişer kayıp gitmişler, istikballerini düşünerek
uzaklardaki Seul’de kendi yuvalarını kurmuşlardı. İhtiyar adam,
çocuklarının neden uzaklara çekip gitmek için bu denli rekabetçi
biçimde birbirleriyle yarıştıklarını çok geç de olsa anlamıştı. Ço-
cukları dünyanın değişmekte olduğunu çok önceden sezmişler,
babalarının kendine özgü dünyasını tüm gücüyle korumaya kal-
kışmasına hiç fırsat vermeden bir temiz çekip gitmişlerdi.

Uzak diyarlara giden çocuklarını çok önceleri zorla da olsa tu-
tup alıkoysaymış, onları kuyruğu gibi arkasından sürükleyerek ge-
leceğe hazırlamak için bolca zamanı olurmuş ihtiyarın. Gelgelelim
savaşın Soyang Irmağı ile Kuzey Kore Irmağı’nı aşmaya çalıştığı şu
esnada gecikmiş pişmanlıklar işe yaramıyordu.

İhtiyar Hwang Seung-gak sessizce iç geçirdikten sonra çalidan
yapılma el süpürgesini aldı ve bahçeyi süpürmek için dışarı çıktı.

Her günkü gibi monoton bir sabahtı ama nedense ihtiyarın
keyfi yerinde değildi. Kasaba bombalansa da pek bir şey olmaya-
cağını düşünmeye çalışıyor, yine de içi hiç rahat etmiyordu.

İKİ

Beş erkek çocuk ile bir köpek, dar ve dolambaçlı yol boyunca
Kumandan Dağ’ının zirvesine tırmandılar.

Doğudan daha yenice yükselmesine rağmen güneş şimdiden
göğü cayır cayır yakmaya başlamıştı ve göz kamaştırıcı ışıkların
akın ettiği sarılı yeşilli tarlalarda kalan son ince sis tabakası da he-
nüz alçaklarda süzülüyorken ırmağın kıyısı boyunca yavaş yavaş
akıp kaybolmak üzereydi. Dağ sırtındaki ağaçların koyu maviye ça-

lan siyah bir görünümü vardı. Dağ yolu boyunca orada burada ayakta durmaya çalışan eğri çam ağaçlarının iğne yaprakları, uçlarında asılı kristal damlalar misali çiy nedeniyle parıl parıl parlıyordu.

Dalgaların cam tozu serpiştirilmiş gibi ışıldadığı Soyang Irmağı kuzeydeki Bongui Dağı'nın eteklerinden geri dönüp sakince akıyor, ortadaki adayla buluştuktan sonra akıntı ikiye ayrılıyordu; sola doğru sapan Kuzey Kore Irmağı, Geumsan köyünün doğu yakasına dönüp kıvrılıyor ve birkaç saat masmavi aktıktan sonra Seomyeon'un güney ucunu kapatan Samak Dağı'na ulaştığında kocaman bir kamaya benzeyen vadide Soyang Irmağı'yla buluşup büyük bir gövde oluşturarak Gangchon'dan geçip Han Nehri'ne dökülüyordu.

Kuzey Kore Irmağı ile Orta Ada'nın az ötesinde, Soyang Irmağı'ndaki iskelenin diğer tarafında kalan Chuncheon Tren İstasyonunun çevresinde, Birleşmiş Milletler Ordusu'nun uçakları ateş açıp tüm kasabayı yangın yerine çevirdiği için havaya kara dumanlar yükseliyor, ama çocuklar şu an bununla pek ilgilenmiyordu. Sabahları gökyüzü uçsuz bucaksız görünürken, güneş ışıltılarıyla nedense mevsim erkenden değişiyormuş gibiyken ve dağın havası güzelken çocuklar hep neşelenirlerdi.

Beş çocuk, köylülerin Kumandan Dağı'nın kuzey yakasında kalan vadinin bir yerinde olacağını söyledikleri Kumandan Mağarası'nı her ne zaman aramaya çıksa, hep böyle heyecanlanıyordu. Yani Geumsan'lı çocukların mağarayı bulmak için köyden iki kilometrelik uzaklıkta bulunan Kumandan Dağı'nın zirvesini keşfetmek için yola çıkışları bugün ilk kez olmuyordu. Irmağın kenarında Wolsong köyü ya da Dokgamagol vadisinin henüz oluşmadığı, Geumsan, Hyeonam ve Gama gibi köylerde de birkaç balıkçı evinden başka bir şeyin olmadığı eski günlerde, daha dünyaya gelir gelmez kayaları parçalayan gizemli babayığidin mağarasını bulmak için her yıl, bazı yıllarda üç dört kez, buradaki dağa gelerek vadiyi didik didik ararlardı çocuklar.

Ne var ki, Seomyeon'lu olup da çocukluğun efsanevi mağarasını bulmak için Kumandan Dağı'na çıkmayan yoktur dense bile, şimdiye dek Kumandan Mağarası'nın tam olarak nerede olduğunu

bilen yoktu. Bebek Kumandan efsanesinin yüzlerce yıldır nesilden nesile aktarılmış olmasına rağmen mağarayı henüz hiç kimsenin bulamamış olmasının getirdiği Kumandan Mağarası'nı ilk bulan olma hırsı, sadece Geumsan'lı çocuklar için değil başka köylerin çocukları için de doğal bir içgüdüydü. Mesafeye bakıldığında Kumandan Dağı'na en yakın köyler, bir vakitler Kaymakamlığın bulunduğu Hyeonam ile Geumsan'dı. Hyeonam'da keşif gezisine çıkabilecek sadece iki çocuk vardı, dolayısıyla da Kumandan Dağı sadece Geumsan'a ait bir dağ gibiydi. Eğer mağara bulunacaksa elbette bunu en önce Geumsan'lı çocuklar başarmalıydılar.

Köylülerin nesillerdir aşına oldukları bir efsaneye göre, evvel zamanlarda, Goryeo Krallığı* döneminde Moğol barbarlar toprakları işgal edip canım saraylar ile tapınakları ateşe verirler. Korkunç bir savaş çıkararak Goryeo Krallığı'nın cesur kumandanlarını toplu halde öldürür ve o zamanki başkent Songak'a doğru ilerleyerek önlere gelen bütün büyük şehirleri yıkıp harabeye çevirirler. Ülkenin böylesine bir beka tehdidiyle karşı karşıya kaldığı sıralarda, Kuzeyli barbarları defetmek için Geumsan'daki Kumandan Dağı'nda babayığit bir kumandan dünyaya gelir. Boyu iki metreyi geçkindir, altın ve bronzla süslenmiş, ışıldayan bir zırh giyer, gümüşten yapılmış yarım ay şeklindeki kılıcının ağızında ejderha kabartması vardır, yeşim boncuklar asılı kılıcını sürekli havaya savurur. Yıldırım düşmesiyle yarılan beyaz bir kayanın içinden çıktığı rivayet olunmuştur. Yerde göğü titretecek denli korkunç biçimde bağırır. Tamamen yetişkin biri olarak doğan bu Bebek Kumandan, dağ tanrısı tarafından zavallı insanları kurtarmak için gönderilmiştir, uzun sakalları göğsünün üzerinde dalgalanmaktadır.

Bebek Kumandan doğduğunda, gökyüzündeki zifirî karanlık uçurumda şimşekler çakıp yıldırımlar düşünce gök bin parçaya ayrılır ve Kumandan'ın tam beyaz kayadan çıktığı an kasabanın kuzeyinde tüm heybetiyle duran Bongui Dağı'nın yeşil vadisinde göz

* Goryeo ya da Koryo Krallığı (918-1392): Kral Taejo tarafından kurulmuş ve 1392'ye kadar Kore yarımadasına egemen olmuş krallık. Üç Kore Krallığı'nın bir araya gelmesinde önemli rol oynamıştır; bugünkü Kore devletinin resmî adı, bu krallıktan miras kalmıştır. -çev.

kamaştırıcı yelesini savuran gümüş renkli bir at peyda olur. At, gökkuşağı renginde bir buluta binmiş, ırmağın karşı tarafında bekleyen Kumandan'a doğru koşar. Kumandan havaya kalkıp beyaz ata bindikten sonra arşı sarsacak derecede gür bir sesle haykırarak barbarları tarumar edip kralı kurtarmak için Songak'a gider.

Gümüş aygıra* binen Kumandan, devasa kılıcını savurarak üç günde ülkeyi kurtarır. Muazzam görünen kılıcını her savuruşunda üç bin düşman askerinin yığınlar halinde yerlere serildiği söylenir. Ne var ki Seomyeon'lu çocuklar için Bebek Kumandan efsanesinin en cezbedici yanı, bir destan olmasından ziyade, barbarlar tarafından işgal edilen Songak'ı geri almak için Kumandan'ın beyaz atına binip hızla giderken kestirme yol olarak kullandığı rivayet olunan gizli mağaradır.

Bebek Kumandan atını üç gün üç gece hiç dinlenmeden mağaranın içine doğru sürmüştür. Bundan dolayı köylüler, Songak'a çıkan mağaranın Seomyeon'un içinde bir yerlerde saklı olduğuna kesinkes inanıyorlardı. Ancak anlaşılan o ki, Kumandan Mağarası'nı gerçekten gören ya da bulan birine dair ne bir kayıt ne de bir rivayet vardı. Söz konusu gümüş aygır efsanesiyle ilgili küçükler bir şeyler sorduğunda, büyüklerin Kumandan Mağarası'nın kesinlikle var olduğunu söylemeleri ve mağaranın yeri sadece kendilerinin bilmesi gereken bir sırmış gibi garip yüz ifadeleriyle tebessüm etmeleri işten bile değildi. Büyükler anlatmamakta ısrar ettikçe küçükler de efsanevi mağarada çalınabilecek bir hazine ya da muhakkak alt edilmesi gereken bir düşman varmış gibi durumu daha da ciddiye alıyorlardı.

Daha bir süre evvel, Wolsong köyünden bir oduncunun Kumandan Dağı'nın güney sırtında yer alan Kartal Kayası civarındaki sarmaşıklarla çalılıkların arasında mağara girişinin çıktüğünü gösteren içi boş bir çukur gördüğüne dair söylenti yayılmıştı. İşte bu nedenle Geumsan'lı beş kafadar oğlan, Wolsong'lu çocuklar-

* Gümüş aygır ya da beyaz at (Korece *eunma*; İngilizce *silver stallion*): Roman, adını bahsi geçen mitolojik destandaki kurtarıcı Bebek Kumandan'ın bindiği efsanevi attan almaktadır. Gümüş aygıra binmiş Bebek Kumandan, hakkında çok şey söylenen ama bir türlü gelmeyen kurtarıcı Mesih'i çağırıştırır. -çev.

dan daha önce davranıp Kumandan Mağarası'nı bulmak için bugün de sabahın erken saatlerinde dağa tırmanmışlardı.

Beş çocuğun arasından sıyrılıp öne geçerek köpek eniğiyle birlikte ormandaki çalılardan arasından yol açar açar ilerleyen, kestane ağaçlı evde yaşayan Manshik'ti. Evvelki gün anası delikli çömleğe malt koyma buyruğunu yerine getirmek için köy mualliminin evine gidince, fırsat bu fırsat diyerek Wolsong'lu oduncuyla ilgili söylentiye mahalledeki çocuklara yayan da Manshik'in ta kendisiydi. Bu nedenle, bir araya gelen beş kafadar keşif ekibine liderlik etmeye yararış tek kişi de elbette Manshik'ti.

ÜÇ

Beş çocuk ile bir köpeğin Kumandan Dağı'nın kuzeyine düşen bayırdan aşağıya doğru, yabani otların azmanca kapladığı patikadan yorgun argın adımlarla inmeye başlayışları, kavurucu güneşin sapsarı bir renge bürünerek göğe yükseldiği sıralardaydı. Yosun ve sarmaşıkla kaplı kayaların etrafında dönüp göğüslerine kadar gelen yabani otların arasına sırayla girdikten sonra akasya ormanına çıktılar. Bu defa Manshik ile köpeği geride kalırken, beş çocuğun arasında en güçlü ve en uzun olan Chandol öne geçmişti.

“Mağaraymış! Ne mağarası be? Mağara falan yok burada!” Kısa boyu ve köylü çocuklara hiç benzemeyen iri göbeğiyle dağ yolu azıcık dikleştiğinde dahi yürümekte zorlanan Kichun sinirlenmişti. “Belki de dört saattir ha babam dolaşıyoruz. Bacaklarımız ağrıyor. Biraz dinlensek!”

“Ne dinlenmesi?” Bir eliyle meşe ağacının dalını kenara itip yere yakın bir noktada bükülmüş çam ağacının altından eğilerek geçen Chandol hemen karşılık verip öfkesini belli etti. “Yürüye-meyeceksen hadi sen eve git!”

“Gideceksek hep beraber gitmeliyiz, neden tek ben gidecekmişim?” Öfkelenmesine rağmen çekinerek diğerlerinin de nabzını yoklayan Kichun'un sesi birazcık kısıldı. “Öğlen oldu. Hadi hep beraber eve gidip yemek bari yiyelim.”

Ne var ki, eve gitseler dahi beş çocuğun arasında Kangho ile Kichun'dan başka ögle yemeğini bir öğün bile aksatmadan yiyen biri daha olmadığından, Kichun'un sözleri Chandol'un keyfini iyice kaçırıyordu. Durumdan gıcık kapan ve kaşlarını çatarak elindeki sopayla kızılık ağacına vurmaya başlayan Chandol'un yüz ifadesinden ürken Kichun hemencecik bir şeyler uydurdu:

“Bu vadide mağara yok. Kesinlikle yok. Onun için eve gidelim diyorum.”

“Hadi ulan oradan! Kesinlikle var!” Chandol inatlaştı. “Wolsong'lunun anlattıklarını Manshik'ten hepimiz duyduk. Kesinlikle burada bir yerde olmalı.”

“Wolsong'lunun anlattıklarına nasıl güvenebiliriz? Geçen sene de Wolsong'luların yalanları yüzünden neredeyse altımıza sıçtırmızı ne çabuk unuttun? Hyeonam'ın arkasındaki dağda yaban domuzu barınağı olduğunu söylemişlerdi. Dokuz gün boyunca dağın her yerine bakmış olmamıza rağmen bırak yaban domuzunu bir tane gelincik bile yakalayamadan boş ellerle geri dönmüştük. Bir de eve geç döndüm diye fena sopa yemiştim.”

“Sana eve git dedim ya işte!”

“Yalnız gitmekten nefret ediyorum.”

“O zaman çeneni kapa ve bizi takip et.”

Durumdan hiç mi hiç memnun olmayan Kichun, önden giden Chandol duymasın diye kendi kendine bir şeyler söylenip homurdanıyordu.

Hiç kimsenin böyle bir karar vermemiş olmasına rağmen her nereye gidilirse gidilsin beş kafadar oğlan arasından Chandol hemen en öne geçip liderlik görevini üstleniyordu. Şişkin göbeği nedeniyle önceleri “tosuncuk” lakabıyla anılırken şimdilerde Japon balıklarının andıran pörtlek gözlerinden dolayı lakabı “kurbağa” olan Kichun, hangi iş olursa olsun Chandol'dan geri kalmazdı ve Manshik ya da Kangho'ya hiç mi hiç yenilmek istemediği için daima Chandol'un arkasından inatla giderek ikinci patronluk taslardı. Dolayısıyla şu an tek başına eve giderek kendini küçük göstermeyi hiç istemiyordu.

Gelgelelim ne kadar dolaşıp dururlarsa dursunlar Kumandan Mağarası görünmüyordu. Bacakları hepten ağrıyınca öfkelenen Kichun, yılan kovalamak için yanına aldığı sopayla yarısı kuruyarak ölüp gitmiş meşe ağacına habire vurmaya başladı ve kuruyup gitmiş kahverengi yapraklar dallarından düşerek ot ve çakıllarla örtülmüş orman yolunu kapladı.

Yakınlardaki çalılıktan bir karga uçtu ve çatlak sesiyle gaklayarak dağ sırtından aşağıya süzülürken sorgum tarlalarının ötesinde kayboldu.

Manshik, Kichun'un biraz gerisinden, ayakları içe basık, beyaz köpeğiyle oynaya oynaya geliyordu. Sıska ve daima az konuşan Kangho, Manshik'in hemen arkasındaydı. Beşi arasında yaşça en ufakları olduğundan, sadece Chandol'un diğer çocukları çağırmak türünden talimatlarını yerine getiren küçük Bongi ise en arkadan yürüyen kişiydi.

Manshik, Kumandan Mağarası'nın Hyeonam vadisinde hiç olmayabileceğini aklından geçirdi.

“Dağın taşın her tarafını didik didik aramamıza rağmen ortaya çıkmıyorsa, muhtemelen birisi onu bilerek toprağın altına gömmüş olmalı,” diye istemsizce kendi kendine söylendi.

“Ne?” Kichun saçma sapan şeyler söylediği için hâlâ gergin olan Chandol yürümeyi bırakıp omzunun üzerinden arkasına bakarak sert bir karşılık verdi. “Demincek sen ne dedin?”

“Hiçbir şey. Kendi kendime konuşuyordum işte. Mağara var ya... Bu kadar aramamıza rağmen ortaya çıkmayışına bakılırsa, birinin mağaraya giden deliği tıkamış olabileceği aklıma geldi de ondan...”

Chandol dar dağ yolunda yürümeyi bırakınca, peşi sıra gelen çocuklar da ne yapacaklarını bilemez bir halde endişeli tavırlarla oldukları yerde durdular. Chandol ne yapacağını şaşırılmış durumda vadinin dibindeki sarı tütün tarlalarına boş gözlerle bakıyordu. Zıplayıp duran köpek eniğinden kaçınırken otla kaplanmış bir kayanın üzerine çöken Manshik gözlerini çam ağacına dikti ve ağacın dalındaki örümcek ağına takılmış, tek kanadıyla çırpınarak can çekişen

siyah bir kelebeğe kendinden geçmiş gibi bakarken Chandol'un bugünkü keşif gezisine devam edip etmeyeceklerine yahut pes ederek eve dönüp dönmeyeceklerine bir an önce karar vermesini bekledi.

İşte tam o esnadaydı.

Çocuklar ne olduğunu anlamadıysa da gökyüzünden, dağın ötesinden veya Samak Dağı'nın bir yerlerinden "fiyuuvv" ya da "tişuuvv" gibi tiz bir ses geldi. Hem düdük sesini, hem de teneke benzeri bir şey yırtılıyormuşçasına çıkan metalik bir sesi andırıyordu. Onlar tam bir yerlerden gelen bu garip sesin ne olduğunu düşünmeye başlamışlardı ki, söz konusu rahatsız edici ses hızla şiddetini artırdı ve bir anda bir şeyler gürültüyle patladı sanki. Ses iyice yaklaşmış gibi, neredeyse kulaklarını yırtan patlama duyulunca, dağın içinde yalnızlık duygusu veren sessizlik bile âdeta paramparça olmuşçasına dağılıp havaya saçıldı ve aniden çıkan sestən irkilen Manshik'in köpeği vahşice havlamaya başladı. Çocuklar yerin yarıldığını zannettiler. Birtakım parlayan şeyler, gümüş parçaları gibi parıldayan garip makine yığınları, dağın üzerinden atlayıp gökte yükseklerle çıktı, ikişerli gruplar halinde dört şey "fiyuuvv" diyerek kasabadan tarafa uçup gitti.

"Yere yatın!" Kendini bir ağacın altına atan Chandol bağırdı. "Çabuk saklanın diyorum!" Tekrar bağırarak güneşten iyice ısınmış kayanın ardına sindi. "Uçak kalktı! Saklanın!"

Ancak uçak lafını duyduktan sonra akılları başlarına geldi. Dünden beri güneyden kalkıp ateş ederek kasabayı harabeye çeviren uçağın semada görüldüğünü duyunca korkudan ödü patlayan Kichun, çığlık atarak çalıkların arasına yuvarlanıp gitti. Kangho, patikanın üzerinde yere yattı ve iki elini başına siper etti. Bongi ağlamaya başladı, ne yapacağını bilemeyince de geldikleri yoldan geri dönerek dağa tırmanmaya başladı. Manshik oturduğu kayadan aşağıya kayd ve Chandol'un yanına sokuldu. Köpek ise, uçağın çoktan gitmiş ve patlayışların epeydir kesilmiş olmasına rağmen, sessiz, masmavi gökyüzüne bakarak habire havlayıp durdu.

Bu kadar yakın mesafeden ilk defa uçak gören beşli akıllarını yitirmişçesine şaşırmişti. Uçak kasabadan tarafta kaybolduktan

ve “güüüm, güüüm...” diyen boğuk patlamalar dağın öte yanında duyulmaya başladıktan uzunca bir süre sonra ancak yerde sürüne sürüne tekrar bir araya geldiler.

“Ses hâlâ duyuluyor mu?” Şişkin gözleriyle etrafa bakan Kichun nefes nefese kalmıştı.

“Bombalıyorlar, bomba... Geumsan’ı bombalamıyorlardır, değil mi?..”

“Geumsan’ı neden bombalasinlar ki?” Kangho, ormandan başka uçaklar da havalanırsa diye korkarak etrafına bakınırken bile sakinmiş gibi davranıyordu. “Ne de olsa bizim köy savaşıyor.”

Pantolonuna batan dikenleri çıkaran Chandol:

“Kasabayı bombalamaya gitmiş olmalı,” dedi, “kasabada büyük bir kargaşa çıkacak gibi.”

“Her neyse, hemen eve gidelim,” dedi Manshik köpeği kucağına alırken. “Sanki bir şeyler olacak.”

Hiçbiri eve gitmeyi teklif eden Manshik’e itiraz etmedi.

DÖRT

Bombardıman gece bile devam etti. Geumsan ile Hyeonam halkı akşam yemeği dahi yemeden ırmak kıyısına çıktı, sağda solda gruplar oluşturarak etrafta gezindi ya da toplaşıp otların üzerine oturarak Soyang Irmağı ile Kuzey Kore Irmağı’nın karşısındaki kasabadan karanlık gökyüzüne hızla yükselen kızıl duman bulutlarını izledi.

Bongui Dağı’nın eteklerinden upuzun şavkıyarak yükselen sarı projektör ışığı gökyüzünü habire yoklayıp duruyordu. Karanlık havada hırıltılı uçak sesleri dinmek bilmiyordu. Patlayan bombaların vurdumduymaz uğultusu arada bir Orta Ada’nın ötesinde yankılandığında, yankıyla beraber karanlığın içinden yeni bir alev topu yükseliyordu.

“Vay be! Şu uçaklar gerçekten harika yahu!” Kayık iskelesinin oradaki تنها bir kulübenin önüne tabure atıp oturmuş bombardımanı izleyen kayıkçı iç çekerek böyle dedi. “Zifiri karanlık bir gece

ama kasabanın nereye saklandığını gökyüzünden açıkça görüyor olmalılar. Belki de bombalara baykuş gözü takmışlardır, vay anasını!”

Değirmenci Han:

“Peki ya şu bombalar yanlışlıkla bizim köye düşerse ne yaparız?” diye pek de umursamıyormuş gibi bir tonla ortaya konuştu.

Elleri ardında, söğüt ağacının altında dikilen Kichun’un amcası:

“Yok canım, orayı bu şekilde harabeye çevirişlerine bakılırsa savaş üç güne kalmaz biter!” dedi.

Chuncheon İstasyonuna bir bomba düşünce alevler yükseldi, bir anlığına yatıştır gibi olup sonra hızla yeniden şiddetlendi. O taraftaki göğün tamamı çoktan kızarmıştı. Yangını seyretmekten alttan alta heyecan duyan köylülerden birkaçı bombardımandan önce kısa süreliğine kasabaya gidip geldiklerinden, orada görüp işittikleri savaş hikâyelerini övünürcesine anlatıp duruyorlardı. Bongui Dağı’nın eteklerindeki hükümet konağı ile diğer büyük binalar bombalandığı için hepsinin yıkıldığı, kasaba sokaklarının cesetten geçilmediği türünden lafları işiten kadınların yüzleri korkuyla doluyordu.

Kichun’un amcası da destansı hikâyeler uydurmaktan hiç geri kalmazdı:

“İçki fabrikasının orada buluşup dördümüz öğle yemeği yiyecek demiştik. Aniden şimşekler çakıp tavan yere çöktü diyorum size yahu! Böyle tereddüt içinde evde oturmaya devam edersem çatının altında kalıp öleceğimi düşünerek kendimi sokağa gücün attım, ama bir de ne göreyim? Sokağın her tarafı yangın yerine dönmüş! Millet bir oraya bir buraya çıldırmışçasına koşuşturup duruyor. Feryat figan eden kasabalılar birbirlerine çarpıp sokaklara yüzüstü kapaklanıyor. Üstleri başları yırtık pırtık. Hatta bir kız gördüm, kolunun teki kopmuş, dört bir yandan bombalar patlarken kopan kolunu bulmak için toprak yığınlarını eşeleyerek ağlayıp duruyordu...”

Palavracılık konusunda Kichun’un sülalesinin eline kimsecikler su dökemezdi. Ne var ki başka zaman adamın abartarak uzun

uzun anlattığı şeylere pek inanmayan Geumsan'lılara bombardıman altında kalıp kasabadan yenice döndüğünü söyleyerek anlattığı şeyler o kadar inandırıcı geliyordu ki bu defa kimse adamdan şüphelenmişe benzemiyordu.

Tehlikeli olsa da mutlaka görülmesi gereken işlerinden dolayı bugün telaşla kasabaya gidenler bombardımanın arttığı bu geceyi orada geçirmek istemedikleri için güneş batmadan evvel aceleyle ırmağı geçip Seomyeon'a dönmüştü, ama bir uçağın her an bir yerlerden çıkıp Geumsan iskelesini vurabileceğini düşünerek korkan kayıkçı kayığı suya indirme konusunda ayak dirediğinden, körü körüne beklemekten bunalıp yüzerek bu tarafa gelenler de vardı. "Kayık ırmağın orta yerinde yüzerken tepeye bir uçak gelse kaçmak şöyle dursun hiç hareket edemeden ölüneceği bariz değil mi?" diyen kayıkçı, "olmaz" anlamında başını sallayarak akşam vakti ırmağı yüzerek geçen köylüleri hiç utanmadan sadece izlemekle yetiniyordu. Bu nedenle neredeyse debelenerek Kuzey Kore Irmağı'ndan bu tarafa geçenler, Kayıkçı Yeom'a, "Bu yılki hasattan sonra şuncacık pirinç tanesi bile otlanmayı aklının ucundan geçirme, sana zırnık koklatmayacağız," diyerek sövgüler yağdırdılar, ama kayıkçı açlıktan ölmeyi bombalanarak ölmeye yeğliyormuşçasına hiç istifini bozmadan öylece duruyordu.

Bu şekilde hava saldırıları devam ettikçe köylüler de gerçekten bir savaşın çıktığını hisseder oldular. İki gecedir yapılan hava saldırılarının ardından sabah köylülerden birkaçı işlerini görmek için tarlasına bile gitmedi. Ya evinin arkasındaki tepeye ya da küp kilerinin altına sığınak kazarak gününü geçirdi. Çünkü ırmağın karşısındaki yangın artık bir başkasının meselesi değildi, bizzat onları da ilgilendiriyordu.

Kasabada bombardımana tanık olanlar ırmak kıyısına çıkıp diziler halinde oturarak endişeli seslerle konuşuyorlardı. Çiftçilerin yüzlerinden bu defa da ırmağın bu yakasına sağ salim geçmelerine izin verilmesini isteyen korkulu yakarışlar okunuyordu. Dünyanın sonunun geldiği, göklerin ve yerin yarılacağı türünden konuşmalar duyuluyordu. Uçaklar bu şekilde bomba yağdırmaya

devam ettikçe dünyada sadece toz ve külden başka bir şey kalmayacağından bahsediliyordu.

“Bu zıkkım şey buralara da gelmeden evvel bir şeyler yapmalıyız. Ne pahasına olursa olsun ırmağın bu tarafına geçmesine engel olmalıyız!..” Değirmenci endişeliydi.

Her ne zaman köyün başına bu türden büyük bir iş gelse öne çıkıp neyin nasıl yapılacağını insanlara söyleyen elbette değirmenci değil köy muallimi ihtiyar Hwang Seung-gak'tı. İnsanlar her daim doğal bir şeymiş gibi onun tavsiyelerini bekleyip can kulağıyla dinlerlerdi. Gelgelelim gözlerinin önünde gökten yağmur gibi ateş edilmesine rağmen nedense köy mualliminin evinden ses seda çıkmıyordu, ihtiyar Hwang'ı dışarıda gören de yoktu. Karşıdaki kargaşa neredeyse ırmağın bu tarafına geçmek üzereydi ve bu kez aptal gibi hiçbir şey yapmadan köy mualliminin talimatını bekleyemeyecek olan köylülerin aklına birer danaburnu gibi çukur kazıp saklanmaktan başka bir yöntem gelmedi. Dolayısıyla, bilmem kimin çocuklarının sığınak kazdıkları söylentisi yayılıp da Geumsan'daki herkes tarla işini bir kenara bırakıp evinin etrafına çukur kazmakla meşgul olunca, öğleden sonra pirinç tarlalarında kuş kovalayan bir insan evladı dahi görünmedi. Arada bir kuyunun başında ya da değirmende birbirlerine denk gelecek olsalar, hava saldırılarından korunmak için derhal sığınak kazmaları gerektiğini söyleyerek güya tüyo veriyorlardı. Zaten çukur kazmış olduğunu söyleyen diğerleri de heyecanla dün geceki hava saldırısını anlatarak daldan dala konarken güneş çoktan batmış oluyordu.

Ve köye karanlık çöktükten sonra da herkes ırmak kıyısına toplaşıp yangın yerine dönen kasabayı seyrediyordu.

BEŞ

Saldırıları başlayalı üç gün olmuştu ki dün ne sabah ne de gece bombardıman olduğundan, köylüler tuhaf bir tedirginlik içinde bombardımanı bekliyormuş gibi etrafta dolaşarak tek tük de olsa

tarla işlerini gördüler. Bugün ikinci vakti tekrar bir uçak havalandı da kasabayı bombalamaya başlayınca, yarı şaşkın yarı rahatlamış yüz ifadeleriyle alelacele ya evlerine dönüp saklandılar ya da ırmak kıyısına giderek ağaçların altına toplaşıp suyun ötesindeki savaşı seyre daldılar.

Geumsan'ın beş kafadar çocuğu da kayık iskelesinin arka tarafındaki alçak tepeye tırmandı ve oradaki kavak ağacının altına oturup bombardımanı izlemeye başladı. Kanatlarını nikel gümüş parçaları gibi parıltıdan uçaklar bir alçalıp bir yükselerek oradan oraya gittikçe, uçaksavarın püskürttüğü duman patlamış mısır gibi dağınık bir biçimde gökyüzüne yayılıyordu. Bongui Dağı'ndan sürekli yankılanan silah seslerinin ritmine ayak uyduran beyaz duman bulutları pamuk topu gibi göğe ağıyor, yerde bombalar patladıkça koyu kıvılcık dumanlar havaya yükseliyor, uçaklar kırlangıçlar misali sağa sola uçarak ateş saçıyorlardı.

Ağaca yanaşmış dayanmış vaziyette, kendini kaybetmiş gibi duran Chandol:

“Vay be! Şuna bakın, ne kadar da çok uçak var!” dedi. “Gerçekten geliyor gibiler...”

“Kimler?” diye sordu Manshik.

“Kimler mi? Birleşmiş Milletler Ordusu elbette...” Chandol, bunu da bilmiyor musun dercesine Manshik'e çıkıştı. “İncheon'a inen Birleşmiş Milletler Ordusu'nun Kore Ordusu'yla birlikte ilerleyerek geldiğini duymadın mı?”

“Birleşmiş Milletler Ordusu mu?” diye sordu Bongui. “Birleşmiş Milletler Ordusu da ne?”

Dizlerinin üstünde durarak patates tarlalarının ötesindeki kasabaya bakan Kangho yanıt verdi:

“Hani var ya, birçok ülkeden insanın birleşip hep beraber buraya geldiği söylenen ordu işte... Amerika, Filipinler, Türkiye, Belçika gibi on altı ülkenin ordusu geliyormuş.”

Japon bildircini gibi büzülen Bongui oturduğu yerden:

“Belçika mı? Belçika'nın ordusu var mıymış?” diye sordu.

“Demek ki varmış,” dedi Kangho ama söylediklerinden pek emin değil gibiydi. “Her neyse işte, ülkeler farklı olsa da alayı gaga burun.*”

“Gaga burun mu? Gaga burun da ne?” diye tekrar sordu Bongı.

“Burunları nah böyle uzun olan insanlar işte...” Kangho sağ yanağını omzuna yaslayıp kolunu iyice öne doğru uzatarak fil hortumu taklidi yaptı.

“O kadar büyük mü... burunları?..”

“Ben de hiç görmediğim için doğrusu bilmiyorum. Ama her neyse, burunları büyükmüş işte.”

“O insanlar... Gaga burunlar buraya niçin geliyorlar?” Ne kadar dinlerse dinlesin konuşulardan hiçbir şey anlayamadığı için Bongı'nın kafası gittikçe daha da karışıyor gibiydi.

Kurbağa lakaplı Kichun, yanağından aşağıya akan terleri avucunun içiyle silerken:

“Bizi kurtarmak için geliyorlarmış,” dedi.

“Kurtarmak mı? Neyi kurtaracaklarmış?” diye sordu yine Bongı.

“Ben de bilmiyorum. Her neyse işte, kurtarmaya geliyorlarmış. Amcam öyle demişti.”

“Kimden kurtarıyorlarmış?”

“Kızılardan** tabii ki! Kimden olacak?”

“Ama Komünist Parti şimdiye dek bizi hiç rahatsız etmedi ki! Peki, neden bizi Birleşmiş Milletler Ordusu kurtarıyor?”

Kichun sinirlenmişti:

“Onu ben nereden bileyim? Büyükler öyle diyorlar işte.”

Chandol, kasabayı göstererek:

“Belki de bizi, ortalığı yangın yerine çeviren şu savaştan kurtarıyorlardır, kim bilir?” dedi.

Kangho:

* Gaga burun (Korece *Bbengko*): Genelde Amerikalıları nitelemek için kullanılan argo ifade. Kore'ye gelen yabancılardan çoğunun burnu Korelilere göre daha büyük olduğundan, Korelilerin yabancılarla ilgili dikkatlerini çeken ilk unsurlardan biri bu olmuştur. -çev.

** Kuzey Koreli komünistler. -çev.

“Bu yangına Birleşmiş Milletler Ordusu tarafından gönderilen uçakların attığı bombalar sebep olmadı mı?” diye sordu.

Çocuklar bir anlığına sessiz kaldılar. Savaş hakkında birçok şey duymalarına rağmen savaşın ne olduğunu bir türlü anlayamıyorlardı. Kimin iyi tarafta kimin kötü tarafta olduğunu bile bilmiyorlardı.

“Her neyse, şu yakıcı savaştan bizleri kurtarmak için Birleşmiş Milletler Ordusu geliyorsa...” Bir an duraksayan Kangho bu kez şöyle sordu: “O halde Birleşmiş Milletler Ordusu, gümüş aygıra binmiş kumandan olabilir mi?”

“Olamaz tabii,” dedi Manshik, “gümüş aygıra binen o Kumandan, Koreli çünkü.”

“Gümüş aygıra binen Kumandan başka ülkelere giderek Birleşmiş Milletler Ordusu’nu toplayıp getirmiş olabilir.” Chandol’un üzerinde epeyce kafa patlattıktan sonra vardığı sonuç buydu. “Siz gümüş aygıra binen Kumandan’ın Songak’taki barbarları yendikten sonra nereye gittiğini biliyor musunuz?”

Çocuklardan bilen çıkmadı.

Chandol zaferiyle övünen bir muzaffer edasıyla:

“İşte bunu kimsecikler bilmiyor!” dedi. “Kumandan’ın gümüş aygırla nereye gidip ne yaptığını, sonra neler olduğunu ne gören var ne duyan... Bunlarla ilgili hiçbir şey anlatılmıyor. İşte bu nedenle gümüş aygıra binen Kumandan yüzlerce yıldır başka diyarlarda dolaşırken, ülkemizde savaş çıktığı haberini alır almaz Birleşmiş Milletler Ordusu’nu toplayıp getirmiş olabilir.”

Manshik, bir anda aklına bir şey gelmiş gibi ortaya atıldı:

“Hah! Siz hiç şunu duydunuz mu? Geçen sefer Kumandan Mağarası’ni boşuna arayıp eve dönünce anama öyle bir mağaranın asla olmadığını söyledim, anam da bana garip bir şey anlattı. Gümüş aygıra binen Kumandan’ın Songak’a bile gidemediğini, daha bebekken öldüğünü söyledi.”

Buralara gelin gelmeden evvel Kumandan Dağı’nın eteklerindeki Gama köyünde çocukluğunu geçiren Manshik’in anası, köyün yaşlılarından Bebek Kumandan efsanesini birkaç defa işitmiş

ve onun Geumsan'da anlatılan gümüş aygıra binen Kumandan efsanesiyle konu bakımından çok farklı olduğunu söylemişti. Çok eskiden Bıçak Dağı'ndaki Kumandan Mağarası'nda gürbüz bir babayiğide benzeyen ve koltuk altlarında kanatları olan bir bebek doğmuş. Bebek Kumandan'ın ülkede hiç mi hiç alışılmadık bir görünüşe sahip olduğu söylentisi yayılmaya başlayınca, sonraları bu söylentinin hepten büyüüp taşrada ayaklanmalara neden olabileceğinden endişelenilmiş ve neticede kralın buyruğuyla bebeğin öldürülmesi için mağaranın girişine fokur fokur kaynayan, erimiş demir dökülmüş.

Ardından kuzeydeki barbarlar çıkıp gelince ülke yıkımla karşı karşıya kalmış ve mağaranın içine hapsedilen Bebek Kumandan insanları kurtarmak için dışarıya çıkmaya çalışırken Kumandan Mağarası da tam üç gün boyunca onun feryatlarıyla sarsılmış. Derken, göğü ve yeri sallayan gök gürültülerinin, şimşeklerin, sağanak yağmurların akın ettiği bir sırada kanatlı bir beyaz at, eritilmiş demir duvarı kırıp oradan dışarıya çıkıvermiş. Ne var ki hüngür hüngür ağlayan Bebek Kumandan bir türlü dışarıya çıkamamış. Bu sırada oradan oraya koşup durarak dışarıda bekleyen at en sonunda yorgunluktan çatlayarak ölmüş ve Orta Ada'nın bir yerlerine gömülmüş. İşte hikâye bu kadar.

Manshik:

“Demem o ki, bizim şimdiye kadar Kumandan Mağarası'nı bulamamış olmamız şaşılacak bir şey değil,” diyerek kendinden emin bir çıkarımda bulundu.

Chandol:

“Madem öyle, Kaymakamlıktaki adamın anlattıkları neydi?” diyerek karşı çıktı. “O adamın anlattığına göre, Joseon Hanedanlığı'nın kralı Cheoljong* zamanında Gamalı bir balıkçı hiç balık tutamayınca bari şifalı ot toplayayım diyerek dağa çıkmış ve orada Kumandan Mağarası'nın girişini bulmuş. Mağaranın içinde ne olduğunu merak edince, bunu öğrenmek için birkaç uzun meşale hazırlamış ve köydeki gürbüz adamlardan altısını

* Kral Cheoljong (1831-1864): Joseon Hanedanlığı'nın yirmi beşinci kralı. –çev.

çağırılmış. Mağaradan içeriye hep beraber girmişler amma gidiş o gidiş, sonsuza dek geri dönememişler.”

Düşüncelerini değiştirmeyen Manshik:

“Gümüş aygıra binen Kumandan efsanesi gerçekse, kasaba bu şekilde yangın yerine dönecek bir duruma geldiğine göre, Kumandan’ın tam şu anda ortaya çıkması gerekmiyor mu?” diye sordu.

“Gümüş aygıra binen Kumandan belki de gerçekten Birleşmiş Milletler Ordusu’yla beraber geldi,” diyen Chandol da düşüncesinden vazgeçmedi. “İşte bu yüzden Kumandan Mağarası açılmıyor.”

Buna karşılık bu kez Kichun:

“Gümüş aygıra binen Kumandan gelsin ya da gelmesin, Birleşmiş Milletler Ordusu güçlü bir ordu olsa gerek,” dedi. “Baksanıza on altı tane ülke bir tarafta toplanmış.”

Chandol:

“Şu uçaklara bakın hele!” dedi. “Her gün uçaklarıyla gelip bombaladıklarına bakılırsa, Birleşmiş Milletler Ordusu hiçbir şeyden korkmuyor, öyle değil mi? On altı ülke neredeyse dünyadaki bütün ülkelerin birleştiği anlamına geliyor.”

“Öyle mi?” Bongı fal taşı gibi açılmış gözleriyle sordu. “O zaman dünyanın hepsini bir araya getiren Birleşmiş Milletler Ordusu buraya toplanırsa, kasaba bir sürü insanla dolup taşar.”

Manshik kuru dudaklarını tükürüğüyle ıslatarak şöyle dedi:

“Durmak bilmeyen bu bombardımana Kuzey Kore Ordusu nasıl dayanabilecek ki? Yakında hepsi kaçacaktır.”

Bu sözleri duyan Chandol, anlık bir endişeyle kaşlarını çattı:

“Kızıkların alayı bugün kuzeye doğru kaçarsa Kuzey Kore Ordusu’nu izleme fırsatımız kalmaz, öyle değil mi?”

Dört oğlan, ürktücü içeriğe sahip şifreli bir şeyleri aynı anda duymuşçasına gergin yüzlerle Chandol’a baktı. Bongı, korktuğu için daha da sinmişti. Chandol’un ne demek istediğini anladılar.

Öğretmenlerinin savaş çıktığı için çocuklara evlerine gitmelerini söylediği o gün okul kapandığından beri Geumsan’lı beş kafadar çocuk ne zaman Kuzey Kore Ordusu lafını duysa Kızıkların